

sv. meša. S tem pa so na novo obudili davno željo Cvenskih vaščanov, ki so že pred več ko 20 leti nameravali postaviti cerkvice, a neugodne razmere so to namero uničile. Postavili so si pozneje le kapelico, ali ta še je vedno največja in najlepša v celi okolici. Letos se je oskrbelo vse potrebno za sv. mešo. Največja hvala pristoji za to Cvenskim vaščanom in drugim dobrotnikom, ki so v ta namen kaj darovali, in veleč. g. dekanu, ki so se veliko trudili, da se od sedaj more v Cvenski kapeli služiti sv. maša. Dne 15. maja se je vršila ta redka slovesnost. Ob 1/2 9 uri so šli učenci v lepe procesiji iz šole v kapelo. Bila je lepo okrašena s zelenjem in vencem, kar so že prejšnji dan oskrbela Cvenska dekleta. Ob 9. uri se pripelje častita duhovščina. Gospod dekan blagoslovijo kapelo in služijo potem v njej prvokrat daritvo sv. maše. K maši se je nabralo tudi obilo odraslih ljudi. Med službo božjo so učenci peli in pokali so možnarji. Marsikateremu je solza veselja zaigrala v očeh, ko je slišal milodoneče glasove mladine ter videl davne želje izpolnjene. Po sv. maši so č. g. dekan v krepkem, jedrnatem govoru razložili pomen slavnosti, povdarjali so posebno skupno delovanje cerkve in šole, ki je pred vsem potrebno, če hočemo izgojiti mladino tako, da bode srečna na tem in na unem svetu. Po končanem govoru so šli otroci na vrt gostilnice, kjer se jim je postreglo s kruhom žemljami in vinom. V to so pripomogli razen kraj. šol. sveta tudi Cvenski sosedje in g. Sršen, za kar bodi vsem srčna zahvala! Med tem, ko se je vse to vršilo, so Cvenske žene priredile obilen in okusen obed, pri katerem so se vršile razne napitnice in so se pele mile domače pesmi. Vsi pa, ki so za blagor učeče se mladine kaj žrtvovali, naj si bodo v svesti, da jim bo dobrotljivi Bog to v svojem času obilo poplačal po besedah našega vzveličarja: „Kar ste enemu izmed teh matih storili, ste meni storili.“

Iz Cerkovnjaka pri Malinedelji. (Spomenik.) Ako stopiš, dragi bralec, na naš malonedeljski mirodvor, ter tako korakaš med tesnimi hišicami, v katerih vlada le smrtni mir, proti Lindovesi, našel in opazil bodeš pri velikem križu majhen okrušen in orujaveli križ. Napis, kojega težko razboriš, ti pove, da tu počivajo zadnji ostanki našega bivšega župnika, rajnega g. A. Kremplj-na. Blagi ta mož župnikoval je in umrl pri Malinedelji l. 1849. Stari dedeki znajo se ga še dobro spominjati in naštevati vse njegove blage lastnosti, kot neumornega delavca v Gospodovem vinogradu. Izborni njegov talent, njegovo blago priljudno obnašanje do svojih faranov, pridobilo mu je v obče ljubezen pri vseh njegovih podanikih. Razven teh lastnosti, proslavil se je še tudi z mnogimi spisi in knjigami, katere je spisal,

posebno pridobil si je nevenljivo slavo sé svojimi „Dogodivščinami štajerske zemlje“. V tej knjigi izkazal se je večjega in nepristranskega zgodovinarja. Škoda, da je takratna cenzura njegov rokopis preveč omejila in okrajšala. Leta 1870. sklenilo je več rodoljubov postaviti temu možu vreden spomenik. naj bi pričal poznim zanamcem našo hvaležnost tistokratnemu prvemu oraču slovenske ledine. Zbralo se je po prostovoljnih doneskkih denarja in rajniki č. g. Božidar Raič imel bi pri nekem umetniku oskrbeti prikladen spomenik. Dogovorjeno, storjeno! Naroči se podoba „boginje zgodovine“, katera bi imela krasiti pokojnikovo gomilo. Rečeni podobi pa se ni moglo dati mesta na Krempljnovi gomili. Drugega priličnega torišča se hitro za podobo ni moglo dobiti, toraj se je ta reč zavlekla za nekoliko časa. — Naključje je naneslo, da je umetnik hipoma umrl in ker je materijalno slabo stal, bila je podoba zarubljena in prodana, dasiravno je bila že naprej plačana. Tako je dotlej prišlo, da mož, kateri je vse svoje duševne in telesne sile v blagor slovenskega naroda žrtvoval, še dosedaj poštenega spomenika nima. Slovenci smo hvaležen narod, znamo ceniti zasluge naših dobrotnikov, zdramimo se, žrtvujemo po mogočnosti, da se vsaj Kremplj-nu dostojen križ na gomilo oskrbi. „Junior“.

Od sv. Marka pri Ptujih. (Roparstvo.) Navadno romajo od nas ljudje k Mariji Bistrički na Hrvaškem o binokostih. Ko so se letos na tej božji potni cerkvi bližali, šel je eden mož izmed romarjev za malo v gaj in ni ga bilo več za njimi. Prinesli so ga pozneje na pol mrtvega, umrl je in na binokostno nedeljo so ga tam pokopali. Roparji so ga namreč v gaju zgrabili, z noži zdregali, 7 goldinarjev mu oropali in naposled še so mu velik kamen na prsa navalili. Strašno na božjem potu!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V drž. zboru so razprave v drž. proračunu za 1888 srečno pri kraju. Celih 31 sej je bilo treba za-nje in pa kacic 12.000 gold. Primankljaja v proračunu bode letos 21.181.360 gold. Izmed slov. poslancev so blizu vsi želje svojih volilcev v teh razpravah razodeli, izmed naših, štajerskih sta baron Gödel-Lannoy in g. M. Vošnjak po en-, g. dr. Gregorec pa je dvekrat govoril. — Ker je ta razprava pri kraju, upa se, da dožene drž. zbor svoje delo do dne 4. junija in dne 9. junija začne se zborovanje delegacij v Budimpešti. — Malo še manjka, pa bode Gradec najbolj razupito mesto v Avstriji. Kar se tiče slov. ljudstva, ne pričakuje skoraj nič več prida od ondot, a tudi kar se tiče avstrijskega domoljubja, ni v tem

mestu vse v redu. Dijaki na vsenučilišči, nekateri „burši“ in celo nekatere družine so še samo „nemške“, ter nas nekam mrzko prijemlje poročilo, da je prišlo iz Gradca največ vencev na rakev pok. cesarja Viljema. — Drž. poslanec Lipniškega okraja, vlč. g. A. Karlon, je vzbolel, za to ga zadnje dni ni bilo v drž. zboru. Liberalci pa so iz tega kar sklenili, da se je desnica drž. zbora sprla. Se ve, da bi bilo liberalcem ljubo, toda upajmo, da bode še dolgo do tega. — Koroškim Slovincem se je vrinil za dež. poslanca nek dr. Abuja, po krvi je Slovenec, po obnašanji svojem pa se šteje v vrsto Nemcev. Sedaj so ga kor. drž. poslanci pa proglasili za Slovence ter ga klicali za pričo, da se Slovincem ne godi na Koroškem nobena krivica, češ, da je dr. Abuja z vsem, izlasti še tudi z ljudskimi šolami popolnem zadovoljen. No tedaj pa je že pribita — resnica. Bog se nas usmili! — V Ljubljani je bil v četrtek, dne 24. maja, občni zbor mladega „kat. tisk. društva“. Mil. knezoškoč, dr. Missia so bili v pričo, ter so govorili kaj prijazno za to, da naj podpira vsak po moči to društvo in izlasti še dopisuje tudi v novine, ki jih izdaja ali podpira „tisk. društvo“. Ni dvoma, da obrodi ta beseda veliko dobrega sadu. — Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani izda letos posebno knjižico v prslavo 40letnega vladanja svitelega cesarja. Spisuje jo g. Fr. Hubad, profesor v Gradci. Denarja nalaga poslej tudi v koroških posojilnicah. To je dobro. — Komensko županstvo pri Gorici je prepevedalo vsako barantijo na praznik sv. Rešnjega telesa. Take prepovedi bi bilo treba tudi po drugih občinah. — Okoli Gorice so že črešnje pojemale z drevja, toda letos nima to blago nič kaj cene. S kraja še je bila cena 60, sedaj pa je le 6 kr. za kilo črešenj. — V Trstu začne družba sv. Cirila in Metoda jeseni 1. razred slov. ljudske šole. Doslej so vse italijanske; da-si je 1429 slov. očetov prosilo za slov. šolo, ne mara jim je napraviti mestno starašinstvo. Čudo, zakaj še jemlje od njih denar. — Zagreb dela velike priprave, da vzprejme, čem možno, sijajno cesarjeviča Rudolfa in nje govo soprogo, dne 10. junija. Dež. zbor ali sabor razpravlja načrt postave, vsled katere se izostrijo nasledki sodnijskih kazni. — V drž. zboru v Budimpešti je minister Tisza rekel, da ne svetuje nikomur, da pošlje kaj na razstavo v Pariz, češ, da se ne zna, kaj še kje pride. Ta beseda pomeni lahko veliko, a tudi — nič. Nam se zdi, da je zadnje. Madjar se rad baha in torej ni treba, da damo kaj na njegovo besedo.

Vnanje države O konci vaticanske razstave pridejo tudi sv. Oče va njo. To so obljubili odboru, ki ima razstavo v rokah. — Drž. zbor v Rimu pričel je razpravo o novi kazenski postavi. Kolikor se vidi, pritiska

Crispi sila na poslance, da jo čem prej, tem bolje vzprejmo. Nova postava bode nova veriga na roke kat. cerkve. — Crispi bi rad videl, da pride naš svitli cesar enkrat na ital. tla, ter poda na njih ital. kralju roko. Vsako leto počí zato glas, da se to izgodi; tudi letos tako, toda kakor druga leta, bode tudi letos le ta vest — bosa želja — Španjska razstava v Barceloni je velika in je kraljica vdova, Kristina, posebej še pohvalila oddelek avstrijske razstave. Vidi se visokej gospej, da ji še gredó misli rade nazaj, v domačijo. — V Marziliji, francoskem mestu ob morji, je bil v nedeljo nek shod ital. in francoskih demokratov. Tu so si napivali na vesoljno republiko. Ne vemo, če bode ital. kralj Umberto vesel teh napitnic. — Na Francoskem biva bojda 85.000 Nemcev, Francozov pa v Nemčiji 8000, zato bodo zadnji večje sitnobe, ako bodo razmere med Nemčijo in Francijo zmerom napete, kakor pa Franciji. — Čedalje bolj se kaže, da ni danji republiko nihče prav zadovoljen, samo v serazbojništvo raste in pa bogastvo tistim, ki pridejo do drž. kase. Prejšnji minister Constans ni imel, predno je postal minister, ničesar razven dolgov, ko je odstopil, najel pa si je lahko stanovanje za 12.000 frankov na leto in sedaj, ko je načelnik vlade v Anamu, treba mu je bilo 20 vagonov, da je spravil svojo klozno domov. To se splača. — V Belgiji so bile zopet volitve in so si liberalci veliko prizadjali za to, da dobé v mestnih zastopih večino. Tako po celem pa jim ni obveljalo. — Knez Bismarek se je vrnil v Berlin in sklepa se iz tega, da je nekaj silnega ondi, ker je postalo njega treba. — Proti Rusiji plete Bismarek vedno nove spletke, a Rusija se ne meni veliko za-nje. Menda zna, da Bismarcku ni resnica. — General Ignatijev je potrjen v načelnika slov. podpornege društva. General je imenitna oseba, izlasti še gledé Bolgarije. — Knez bolgarski, princ Ferdo Koburski se je vrnil v Sofijo, tje je prišla tudi njegova mati, princesinja Klementina. Ako je prinesla denarja seboj, potem ima mladi knez gotovo močno varuhinjo v kaki večji državi za-se, če ne, bode pa k malu njegove vlade konec. — V Srbiji je blizu vse, kakor v prejšnjem tednu, tudi ministerstvo še je tisto. — Turčiji svetuje Anglija, naj postavi za namestnika v Armeniji in Macedoniji kacega kristjana, potem bode pa mir v tistih krajih. Od stranj kristijanov že, toda kaj bode s mohamedanci? Ni verjetno, da bi se ti iz lehka podali. — V Novem Yorku, v zjedinjenih državah sev. Amerike, je vlomil nek redar, Karel Rickert, v trgovsko štacuno po noči, ob 7¹/₂ v jutro so ga vjeli, k malu za tem so mu porezali gumbe na suknji ter ga s tem dali iz službe, ob 2¹/₂ so postavili pred porotno sodbo, ob 1¹/₂ popoldne je bil obsojen na 10 let težke ječe in kmalu potem je že sedel. To je bila nagla in — izdatna sodba.